



Socialnämndens yttrande över slutbetänkande Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)

Sammanfattning

Socialnämnden tillstyrker utredningens förslag.

Socialnämnden ser emellertid ett behov av tydliggörande avseende socialtjänstens möjligheter att fortsätta att behandla inkomna personuppgifter i de fall utredning inte inleds och det inte finns en befintlig personakt hos socialtjänsten avseende person som uppgifterna rör.

Generella synpunkter

Socialnämnden tillstyrker utredningens förslag. Socialnämnden ser att de utökade möjligheterna för skola och polis att lämna uppgifter som rör personer över 18 år till socialtjänsten är viktigt för att socialtjänsten ska kunna fullgöra sitt brottsförebyggande ansvar. Socialnämnden vill emellertid poängtera det som utredningen också understryker att de uppgifter som kan bli aktuella att överlämna till socialtjänsten med stöd av de föreslagna bestämmelserna inte frångår överlämnande myndigheters anmälningskyldighet avseende barn.

Synpunkter på enskilda delar

5.2 Det föreslås inte en särreglering av informationsutbytet inom specifika samverkansformer

Socialnämnden delar utredningens bedömning gällande frågan om en särreglering av informationsutbytet inom specifika samverkansformer och menar



att en sådan särreglering skulle vara förenad med stora tillämpningssvårigheter och därmed utgöra risker för enskildas personliga integritet.

7.2.7 Socialtjänsten har rättslig grund att behandla mottagna uppgifter

Socialnämnden delar utredningens bedömning att socialtjänsten har rättslig grund att behandla mottagna uppgifter. Emellertid ser socialnämnden ett behov av tydliggörande avseende socialtjänstens möjligheter att fortsätta behandla personuppgifter i de fall då en förhandsbedömning leder till att en utredning inte inleds och det inte finns en befintlig personakt hos socialtjänsten avseende personen som uppgifterna rör.

I förslag till ny socialtjänstlag bedömer regeringen att när en anmälan om oro för ett barn inkommer till en socialnämnd ska en personakt skapas om sådan inte redan finns. Anmälan, skyddsbedömning och förhandsbedömning ska dokumenteras i akten och därigenom blir anmälningar om oro för barn sökbara. I de fall det inkommer uppgifter om annat barn eller ung person i en orosanmälan behöver socialnämnden göra en bedömning av om dessa uppgifter medför att socialnämnden kan behöva vidta någon åtgärd även för det andra barnet eller den unge. Det är då inte fråga om en anmälan om oro som inkommit avseende dessa andra personer utan om information på annat sätt. Om förhandsbedömning leder till att en utredning inte ska inledas ska en akt inte upprättas för dessa personer. Det är följaktligen enligt nämndens bedömning, enbart i de fall det redan finns en personakt som personuppgifterna fortsatt kommer kunna behandlas, genom att informationen sparas i akten. Detsamma kommer att gälla avseende uppgifter som inte inkommit i en anmälan om oro, utan t ex vid samverkan med stöd av någon av de föreslagna sekretessbrytande bestämmelserna.

Socialnämnden vill här också framhålla att socialtjänsten inom ramen för förhandsbedömningar alltid måste beakta de enskildas vilja att ta emot stöd och hjälp och att utrymmet för att inleda utredning mot vuxna personers vilja i princip är begränsad till sådana fall där tvångslagstiftning kan bli aktuell. När information inkommer som gäller barn och unga har nämnden en skyldighet att inleda utredning, även mot de enskildas vilja, om det som inkommit kan föranleda någon åtgärd från socialnämnden. Inte heller avseende barn och unga är socialnämndens möjligheter att inleda utredning mot enskildas vilja obegränsad. Ju mindre allvarlig information som inkommer, desto mindre är utrymmet och därmed också möjligheterna att fortsätta behandla de personuppgifter som inkommer.



I förslaget till ny socialtjänstlag föreslås att det ska tydliggöras att socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka brottslighet. Vidare föreslås att det ska tydliggöras att socialnämnden särskilt ska arbeta för och ta initiativ till att förebygga och motverka brottslighet bland barn och unga. Regeringen uttalar i propositionen att socialnämnden redan i dag har en viktig roll i det förebyggande och brottsförebyggande arbetet men att det är möjligt att personuppgifter om fler personer än i dag kan komma att behandlas genom tydliggörandet. Regeringen bedömer dock att det till stor del kommer att röra sig om personuppgifter som redan behandlas av socialtjänsten.

Socialnämnden bedömer sammanfattningsvis att de föreslagna sekretessbrytande bestämmelserna i kombination med bestämmelserna om socialnämndens brottsförebyggande skyldigheter i den nya socialtjänstlagen kan medföra en förväntan på att socialtjänsten ska behandla personuppgifter på ett sätt som det enligt nämndens bedömning inte finns lagstöd för i dag. Socialnämnden efterfrågar därför ett tydliggörande i detta avseende.